

Fylkesmannen i Vest-Agder

Miljøvernavdelingen

Saksbehandler: Eivind Hellerslien
Tlf.: 38176677

Deres ref.: 15.07.2010
Vår ref.: 2010/4602

Vår dato: 15.07.2010
Arkivkode: 442.22

Vest-Agder Sau og Geit
v/ Martijn van Rooij
Unne Berg Gard
Gardsveien 20
4540 Åseral

Fellingstillatelse på ulv i Åseral, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal kommuner

Etter søknad gir Fylkesmannen med dette Vest-Agder Saualslag tillatelse til felling av en (1) skadegjørende ulv. Tillatelsen omfatter kommunene Åseral, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal og har varighet fra og med 15.7.2010 t.o.m 8.8.2010. Skadefelling skal uten opphold meldes til Fylkesmannen. Fylkesmannen kan endre områdeavgrensningen raskt dersom skadeforløpet tilsier det. Flere vilkår er knyttet til fellingstillatelsen.

Begrunnelse for tillatelsen er dokumenterte skader på sau og lam, og høy sannsynlighet for nye og betydelige skader. Forebygging av nye skader vektlegges sterkt i avgjørelsen. Det er ikke nasjonale mål om årlige ynglinger av ulv i Region 1 som Vest-Agder hører til.

Fylkesmannens avgjørelse kan etter forvaltningslovens § 28 påklages innen 3 uker.

Det vises til:

- Søknad om skadefellingstillatelse fra Vest-Agder Sau og Geit av 15.7.2010
- Rovviltnemnda for Region 1 sitt vedtak av 28.5.2010
- Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt, fastsatt ved Kgl res. 18. mars 2005

Bakgrunn

Statens Naturoppsyn (SNO) har 14.7.2010 dokumentert at ulv har tatt 3 sau og 3 lam sør for Breland i Åseral kommune. Ulven er også observert på stedet. Det videre skadepotensialet anses som stort. Da mye sau er på utmarksbeite i området har flere saueiere ikke oversikt over sine tap. Skadeomfanget kan derfor være større enn det som er dokumentert.

Generelt

Ved behandling av Stortingsmelding nr. 15 (2003-2004) fastsatte Stortinget nasjonale bestandsmål for gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Det ble også vedtatt å opprette 8 forvaltningsregioner for rovvilt, og et nytt forvaltningsområde for ulv. Ved forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 7 er rovviltnemnda gitt

myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling etter § 8 i forskrifta når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene.

Stortinget har fastsatt nasjonale mål for antall årlige ynglinger av hver rovviltart. Bestandsmålet for ulv er 3 årlige ynglinger innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. Forvaltningsområdet for ynglende ulv omfatter hele Oslo og Østfold fylker samt deler av fylkene Hedmark og Akershus. Bestandsmålet for ulv er ikke nådd.

Regler og grunnlag for iverksetting av felling

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) jf. §§ 1 og 3 hvor det framgår:

§ 18. (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene)

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk

- a) for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer,*
- b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,*
- c) for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning,*
- d) (...)*

I §§ 8 og 9 i rovviltforskriften fastsatt ved Kgl res. 18.03.05 står det følgende om kvote for og iverksetting av betinget skadefelling:

§ 8. Kvote for betinget skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv

Dersom vilkårene i forskriften § 7 er oppfylt, kan en rovviltnemnd tildele kvote for betinget skadefelling på gaupe, jerv, bjørn og ulv til fylkesmannen for å forhindre at disse artene gjør skade på bufe eller tamrein. Kvote for betinget skadefelling gjelder fra 1. juni til og med 15. februar.

§ 9. Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8, eller Direktoratet for naturforvaltning, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegere sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) områdets betydning som beitemark*
- b) skadenes omfang og utvikling*
- c) potensialet for fremtidige skader*
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.

Prinsippene for offentlig beslutningstaking framgår av naturmangfoldloven. I naturmangfoldloven § 1 heter det at:

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivarettatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målene i § 5 endres, men tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 blir nådd på en annen måte eller i et annet tempo enn dersom naturmangfoldet hadde vært det eneste man skulle ta hensyn til, jf. prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet.

Fylkesmannen viser til at dette vedtaket blant annet baserer seg på kunnskap om artens bestandssituasjon. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig, jf. naturmangfoldloven § 8. Fylkesmannen viser i den forbindelse til beskrivelsen av bestandssituasjonen for ulv, jf. Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt. Førre-var-prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 9.

Den aktuelle ulven befinner seg for tiden utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv og i en sone som ikke har bestandsmål for å ivareta ulv.

Grunnlaget for Fylkesmannens mulighet til å gi fellingstillatelse på ulv i Åseral, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal kommuner ligger i vedtak fattet i møte 28.5.2010 i Rovviltnemnda for Region 1. I dette møtet ble det fattet vedtak om 1 betinget skadefellingstillatelse på ulv i Region 1 for perioden 1.6.2010-15.2.2011.

Vedtak i Rovviltnemnda:

I perioden 01.06.2010 til 15.02.2011 kan fylkesmennene i Region 1 nytte disse kvotene for betinga skadefelling:

<i>Art</i>	<i>Tal</i>
<i>Ulv</i>	<i>1</i>
<i>Bjørn</i>	<i>2</i>
<i>Gaupe</i>	<i>3</i>
<i>Jerv</i>	<i>4</i>

Nemnda kan til ein kvar tid trekke tilbake kvotene dersom ny kunnskap gjer det naudsynt. Iversetting av løyva skal vere i samsvar med gjeldande forskrifter og forvaltningsplanen for Region 1.

Nemnda sitt vedtak kan påklagast innan 3 veker frå vedtaket er motteke. Klage skal handsamast av Miljøverndepartementet, men sendast til rovviltnemnda.

Forvaltningsplanen for rovvilt i Region 1 slår fast at det skal kunne forekomme streifdyr av alle arter innenfor regionen, men at skadefellingstillatelse skal vurderes dersom skadene blir store. De store rovpattedyrene bruker ofte store arealer i deler av livssyklusen og normalt vil

det være unge hanndyr som er på vandring, både av ulv og bjørn. Selv om regionen ikke har egne bestandsmål for de fire store rovpattedyrene, har regionen likevel et ansvar for å vurdere skadefellinga opp i mot de nasjonale bestandsmålene og bestandsstatus for rovviltbestandene. Felling anses som det viktigste forebyggende tiltak i Region 1.

Fylkesmannens begrunnelse for tillatelsen

Tillatelsen er tildelt på bakgrunn av Rovviltnemnda i Region 1 sitt vedtak av 28.5.2010, og lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77 jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 8.

Det er ikke fastsatt mål om ynglinger i Region 1 som Vest-Agder er del av. Dette betyr at vurderingen av blant annet skadeomfang må sees i sammenheng med at regionen er et område prioritert for beitedyr, jf. rovviltforskriften og prinsippet om differensiert forvaltning.

Skadepotensialet anses som stort siden det er mye sau på beite i området. På bakgrunn av kjent skadeomfang mener Fylkesmannen nå at terskelen for å vedta skadefellingstillatelse er nådd.

Konklusjon

Fylkesmannen vurderer potensialet for større tap i området som stort. Ut fra dette og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning finner Fylkesmannen å iverksette fellingstillatelse på en (1) ulv i kommunene Åseral, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal.

Det er knyttet vilkår til tillatelsen.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen tildeles Vest-Agder Sau og Geit. Skadefellingslaget i Vest-Agder ved administrativ leder Arnt Helge Dragland gis ansvar for den praktiske utførelsen. Fellingstillatelsen gjelder i kommunene Åseral, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal i sin helhet. Fylkesmannen kan endre områdeavgrensningen raskt dersom videre skadeforløp tilsier det.
2. Fellingstillatelsen gjelder for tidsrommet 15.7.2010 t.o.m. 8.8.2010.
3. Det er bare jegere som er godkjent av leder for skadefellingslaget som kan delta i fellingsforsøket. Deltakere i fellingslaget skal ha avlagt skyteprøve for bruk av rifle senest i 2009. Fellingsleder skal melde liste over deltakere til den aktuelle kommunen. Lista skal på forespørsel kunne fremvises til Fylkesmannen og politimyndighet.
4. Jakt på ulv krever spesialkompetanse. Det anbefaltes sterkt at skadefellingslaget samarbeider tett med Statens Naturoppsyn (SNO) under hele prosessen.
5. Alle godkjente deltakere skal ha kopi av dette brevet og gjøre seg kjent med innholdet. Videre må de gjøre seg kjent med de aktuelle reglene i "Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst" av 22.3.2002.

6. Ved felling skal det brukes våpen og ammunisjon som tilfredsstillende kravene til jakt på ulv, jf. forskrift av 22.3.2002 jf. §§ 15 og 16. I praksis er kravene som for jakt på elg, hjort og villrein.
7. Bruk av hund krever at kommunen gir dispensasjon fra båndtvangsreglen i hundeloven av 4.7.2003 nr. 74.
8. Fellingsforsøk og felling i dette tilfellet kan gjennomføres uten hensyn til grunneierretten, jf. viltloven § 35.
9. Alle tilfeller hvor dyr påskytes, såres eller felles skal uten opphold meldes til aktuell kommune, Fylkesmannen og SNO jf. § 27 i "Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst" av 22.3.2002.
10. Deltakere i kommunale og interkommunale fellingslag skal få kompensasjon for gjennomføring av skadefellingsforsøk, jf. Miljøverndepartementets brev til fylkesmennene av 31.5.2010. Forslag til bestemmelser for kompensasjonsordningen er ikke sendt på høring enda. Fellingslaget må sørge for at deltakerne i fellingslaget fører timelister og oversikt over antall kjørte kilometer mv.
11. Ulv som blir felt på bakgrunn av denne tillatelsen er Viltfondets eiendom. Det er ikke anledning til å tilegne seg felt dyr eller deler av felt dyr uten etter samtykke fra DN. Etter § 16 i "Forskrift om forvaltning av rovvilt" av 18.3.2005, skal jeger fremvise felt dyr for SNO for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale og jeger skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra SNO, politi eller Fylkesmannen.
12. Den som skadeskyter ulv under forsøk på felling, skal uten opphold melde fra til Fylkesmannen, SNO og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal yte hjelp til forvaltningsmyndighetene eller politiet i det videre ettersøket.

Dette vedtaket kan påklages etter reglene i forvaltningsloven inn 3 uker. En eventuell klage skal rettes til Direktoratet for naturforvaltning, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Tom Egerhei e.f.
fung. fylkesmann

Ørnulf Haraldstad
ass. miljøverndirektør

Kopi: Skadefellingslaget i Vest-Agder v/ Arnt Helge Dragland
Åseral Lensmannskontor

Kyrkjebygdi

4580 Lyngdal
4540 Åseral

Hægebostad Lensmannskontor		4595 Hægebostad
Kvinesdal Lensmannskontor	Nesgt. 16	4480 Kvinesdal
Sirdal Lensmannskontor		4440 Tonstad
Norsk institutt for naturforskning	Tungasletta 2	7047 Trondheim
Vest-Agder Saualslag Sven Haugdom	Haugdom	4440 Tonstad
Vest-Agder Bondelag	Rigetjønneveien 20	4626 Kristiansand
Vest-Agder Bonde- og Småbrukarlag	Gullveien 12c	4629 Kristiansand
WWF-Norge Postboks 6784	St. Olavs plass	0130 Oslo
Foreningen Våre Rovdyr	Postboks 195	2150 Årnes
Naturvernforbundet i VA v/Torbjørn Fredriksen, Grøngjelvn. 33		4514 Mandal
NJFF Vest-Agder	Skippergata 21	4611 Kristiansand
Kontaktutvalget for rovviltsaker v/ Gunn Siri Ousdal	Ousdal	4440 Tonstad

Kopi pr. e-post (sendes av saksbehandler):

Direktoratet for naturforvaltning, postmottak@dirnat.no
 Statens Naturoppsyn, Jon-Erling.Skatan@dirnat.no
 Statens Naturoppsyn, Peter.Hermansen@dirnat.no
 Agder politidistrikt, post.agder@politiet.no

Skadefellingslaget i Vest-Agder, arnt.helge.dragland@politiet.no
 Åseral kommune, post@aseral.kommune.no
 Hægebostad kommune, postmottak@haegebostad.kommune.no
 Kvinesdal kommune, post@kvinesdal.kommune.no

Sirdal kommune, post@sirdal.kommune.no

Vest-Agder Sau og Geit, onderdeberg@gmail.com

Vest-Agder Saualslag, shaughom@gmail.com

Rovviltnemnda for Region 1, anders.braa@fmro.no
 Rovviltnemnda for Region 1, norvall.noringset@sf-f.no

Fylkesmannen i Vest-Agder, landbruksavd., dps@fmva.no

Fylkesmannen i Aust-Agder, pko@fmaa.no

Vest-Agder Fylkeskommune, bjorg.hellem@vaf.no

Mattilsynet i Rogaland og Agder, postmottak@mattilsynet.no
 Arbeidsutvalget for kommunal viltforvaltning v/ Arne Brøvig,
arne.brovig@scania.no